

בש"פ 9993/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 9993/17

לפני:

כבוד השופט ג' קרא

המבקש:

פלוני

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בתיק עמ"ת 13300-11-17 שניתנה ביום 7.11.2017 על ידי כב' השופטת חני סלוטקי

בשם המבקש:

עו"ד קובי בן שעי

בשם המשיבה:

עו"ד קרן רוט

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בעמ"ת 13300-11-17 (כב' השופטת ח' סלוטקי) מיום 7.11.2017, בו התקבל עררה של המשיבה על החלטתו של בית משפט השלום במ"ת 32709-09-17 מיום 5.11.2017 (כב' השופטת ש' שטרית), והורה על מעצרו של המבקש מאחורי סורג ובריה עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 13.9.2017 הוגש לבית משפט השלום בבאר שבע כתב באישום בו יוחסו למבקש העבירות הבאות: תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג (עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); תקיפה סתם - בן זוג (עבירה לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, והפרעה לשוטר במילוי תפקידו (עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין).

על פי כתב האישום, מספר ימים לפני יום 3.9.2017 עברה אשתו של המבקש (להלן: המתלוננת), יחד עם ילדיהם המשותפים, להתגורר בבית הוריה. ביום 3.9.2017 סמוך לשעה 08:00 הגיע המבקש למקום עבודתה של המתלוננת בקיבוץ עלומים (להלן: הקיבוץ) ודרש ממנה להתלוות אליו כדי שיוכלו לשוחח. המתלוננת הצטרפה אליו והם נכנסו לרכבו של המבקש כדי שיוכלו לשוחח בפרטיות. המבקש החל בנסיעה והמתלוננת דרשה ממנו להחזיר אותה למקום עבודתה אך הוא התעקש לשוחח עמה תוך כדי הנסיעה. המתלוננת והמבקש יצאו מהקיבוץ תוך שהמתלוננת מתחננת ששייב אותה למקום עבודתה. משסרב המבקש לעשות כן, פתחה המתלוננת את דלת הרכב בעודו בנסיעה, ונפלה מחוצה לו. המבקש עצר, הורה למתלוננת לשוב אל הרכב, ותקף אותה בכך שתפס בכוח בידה ומשך אותה לתוך הרכב. המתלוננת המשיכה להתחנן בפני המבקש שיחזיר אותה למקום עבודתה, אך הוא עמד בסירובו. המתלוננת, שחשה במצוקה, החלה לצרוח ואיבדה את עשתונותיה תוך שהטיחה ראשה ב"דשבורד" והלמה בפניו של המבקש. מיד לאחר מכן המבקש הלם בפניה של המתלוננת באגרופו מספר פעמים עד שכמעט איבדה את הכרתה. כתוצאה ממעשי המבקש נגרמו למתלוננת חבלות של ממש, והיא נזקקה לטיפול רפואי.

מאחר והמתלוננת הבינה כי לא תוכל לחזור במצבה למקום עבודתה היא ביקשה כי המבקש ייקח אותה לבית אמו, לשם הגיע גם אחיו של המבקש - נצח. משראה נצח את פניה של המתלוננת, החל דין ודברים בין המבקש לנצח. המתלוננת, שחששה כי המבקש יפגע בנצח, רצה לרחוב על מנת להזעיק עזרה, ועוברת אורח הזמינה משטרה למקום. בסמוך לכך, כשהגיע שוטר למקום, המתלוננת ביקשה מנצח כי ייקח אותה מהמקום, והם נסעו יחד ברכבו של המבקש. בשלב זה השוטר ביקש מהמבקש לשבת על הספה בדירה, והחל לבצע סריקות במקום. בתוך כך, המבקש ברח מהמקום תוך שנעל את דלת הדירה והשוטר נאלץ לצאת מהדלת האחורית, והחלו חיפושים אחר המבקש, נצח והמתלוננת נוכח חשש כבד לחייה של המתלוננת. המבקש והמתלוננת אותו לבסוף באשדוד, לאחר 24 שעות.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו. ביום 27.9.2017 קבע בית משפט השלום (כב' השופטת ש' שטרית), בהסכמת בא כוח המבקש, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המעשים המיוחסים לו. עוד נקבע כי קיימת עילת מעצר סטטוטורית וכי המסוכנות הנשקפת מהמבקש הינה ברמה גבוהה מאוד נוכח מעשיו, מצבו בעת ביצוע המעשים - מצב פסיכוטי כמעט על רקע שימוש בסמי הזיה, כמו גם אופן הכאתו את המתלוננת ועברו הפלילי המכביד הכולל בין היתר הרשעות בעבירות אלימות. חרף האמור, נוכח עמדתה הלא עקבית של המתלוננת, והתרשמות בית המשפט מהשפעת משפחתו של המבקש עליה - הורה בית משפט השלום על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של המבקש.

4. תסקיר שירות המבחן התקבל ביום 24.10.2017. בתמצית, שירות המבחן ציין כי המבקש והמתלוננת תיארו מערכת יחסים תקינה, וכי המתלוננת היא אישה חזקה בעלת יכולת לעצמאות. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי המידע שהמבקש והמתלוננת מסרו הוצג באופן מגמתי על מנת להציג את המבקש באור חיובי. שירות המבחן התרשם עוד כי הליכים משפטיים קודמים ועונשים שהוטלו על המבקש אינם מהווים גורם הרתעתי עבורו, וכי המבקש צורך סמים כאמצעי להתמודד עם קשייו. לבסוף, המליץ שירות המבחן על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר, יחד עם הטלת צו פיקוח של שירות המבחן, וזאת על מנת לבנות תכנית טיפולית.

בדיון שהתקיים ביום 24.10.2017, דחה בית משפט השלום את המלצת שירות המבחן נוכח התרשמותו מהמסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמבקש והפער בין תוכנו של התסקיר, לבין ההמלצה עצמה. עקב כך, ביקש בא כוחו של המבקש לבחון את אפשרות מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני, ובית משפט השלום הורה על הגשת דו"ח מטעם היחידה לפיקוח אלקטרוני. ביום 5.11.2017 התקיים דיון נוסף בעניינו של המבקש, שבסיומו הורה בית משפט השלום, לא בלי התלבטות, על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני, בהתחשב בין היתר בכך שחלק מהחבלות הקשות שנגרמו למתלוננת נגרמו כתוצאה ממעשיה שלה, ונוכח ההתרשמות החיובית מהמפקחים המוצעים.

5. על החלטה זו הוגש ערר מטעם המשיבה וערר נגדי מטעם המבקש. ביום 7.11.2017 התקיים דיון בעררים בפני בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ח' סלוטקי), אשר קיבל את ערר המשיבה, והורה על מעצרו של המבקש מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים נגדו. בית המשפט המחוזי קבע כי נוכח העבירות המיוחסות למבקש, ובהתאם לסעיף 22ב(ב) (לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), יש צורך בקיומם של טעמים מיוחדים על מנת להטיל על המבקש מעצר בפיקוח אלקטרוני - טעמים שאינם מתקיימים בנסיבות העניין. כך, נקבע כי קיומם של מפקחים ראויים או המלצה חיובית מטעם שירות המבחן אינם מהווים טעמים מיוחדים, וכי בנסיבות העניין ומאחר והתנהגותה של המתלוננת שגרמה לחלק מהחבלות לעצמה נבעה, למעשה, מהתנהגותו של המבקש - אף גורמים אלו אינם מצדיקים את העברתו של המבקש למעצר בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט קבע עוד כי אמנם עולה מהתסקיר שהמבקש מוכן להתמודד עם בעיותיו האישיות ואף גילה מוטיבציה לטיפול, ואולם על פי חומר החקירה והתסקיר עצמו אין באלו כדי לאיין את מסוכנותו כלפי המתלוננת והציבור כולו. בנוסף מצא בית המשפט המחוזי כי נוכח מעשיו של המבקש, לרבות התנהלותו האלימה כלפי בת זוגו וברירתו מהמשטרה - הוא אינו ראוי לאמון הבסיסי שנדרש לצורך מעצר בפיקוח אלקטרוני.

6. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות הערר שלפניי. לטענת המבקש בקשתו מעוררת שאלה בעלת חשיבות כללית, ביחס לפרשנות המונח "טעמים מיוחדים" המופיע בסעיף 22ב(ב) (לחוק המעצרים). עוד נטען כי בהחלטת בית המשפט המחוזי נפלה טעות מאחר שהחלטתו לא כללה התייחסות לכלל הטעמים שהובילו את בית משפט השלום להורות על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני, אלא התמקדה רק בהתנהגות המתלוננת, ובמפקחים שהוצעו. לטענת המבקש יש ליתן משקל גם להמלצת שירות המבחן לשלב את המבקש בהליך טיפולי, למוטיבציה שגילה להשתלבות בהליך כאמור, לנסיבותיו האישיות הקשות של המבקש, ולכך שלמבקש אין עבר פלילי בעבירות אלימות כלפי בת זוג, שכל אלו בשילוב עם הגורמים שמנה בית המשפט המחוזי אכן עולים כדי "טעמים מיוחדים" המצדיקים מעצר בפיקוח אלקטרוני. המבקש טוען עוד כי גם העובדה שבית המשפט המחוזי הפך החלטה של בית משפט השלום, ובפרט בהתחשב במצבו האישי והמשפחתי של המבקש - מצדיקה את קבלת הבקשה, ואת מעצרו בפיקוח אלקטרוני. כמו כן נטען כי מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בשילוב עם ההליך השיקומי שבכוונתו להתחיל יצמצמו משמעותית את רמת המסוכנות הנשקפת ממנו, וישיגו את תכלית המעצר.

7. המשיבה, בתגובתה ביקשה לדחות את הבקשה. לגישתה, הבקשה כלל אינה מעוררת שאלות עקרוניות החורגות מעניינו הפרטני של המבקש, ואף אין בכך ששתי ערכאות הגיעו לתוצאה שונה כדי להצדיק מתן רשות ערר. כמו כן, נטען כי רק במקרים חריגים יש לשלול את חזקת המסוכנות הסטוטורית, וכי בהקשר זה אין לשנות מקביעותיו של בית המשפט המחוזי. לטענתה בית המשפט המחוזי בחן את כל השיקולים, והתייחס בהחלטתו הן למפקחים, הן למקור וטיב החבלות על גופה של המתלוננת, הן לרקע שימושו של המבקש בסמים ונסיבותיו האישיות, והן למסוכנותו. לטענת המשיבה המסוכנות הנשקפת ממעשיו של המבקש גבוהה ביותר, וזאת הן כלפי המתלוננת והן כלפי הציבור. עוד נטען כי המסוכנות הנשקפת מהמבקש מתעצמת נוכח עברו הפלילי הכולל הרשעות בעבירות אלימות, סמים, מרמה

והפרת הוראה חוקית, וכן מהעובדה כי נגד המבקש מתנהל הליך פלילי נוסף בגין עבירות אלימות. המשיבה טוענת כי עברו הפלילי מלמד, בין היתר, על הקושי לתת במבקש אמון בסיסי הדרוש לצורך מעצר בפיקוח אלקטרוני.

דין והכרעה

8. לאחר עיון בבקשה, בתגובה לה ובצרופותיהן הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

9. הלכה היא כי בית משפט זה יענה לבקשת רשות לערור על החלטה בעניין מעצר רק במקרים בהם קיימת חשיבות משפטית או ציבורית, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, מקום בו קיימות נסיבות פרטניות המצדיקות זאת, כגון מניעת עוול קשה, פגיעה שאינה מידתית בזכויות הנאשם, או שגגה ברורה בהחלטת המעצר (ראו: בש"פ 4253/17 דבש נ' מדינת ישראל (18.6.2017); בש"פ 10011/16 יאסין נ' מדינת ישראל (10.1.2017)). בענייננו, חרף טענותיו של המבקש, למעשה מדובר ביישום ההלכות הקיימות על עניינו, ואין מדובר במקרה המצדיק מתן רשות לערור. כך, השאלה שמציג המבקש ביחס ל"טעמים המיוחדים" המנויים בסעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים נדונה בבית משפט זה בעבר, ונקבע כי היא אינה מצדיקה דיון בפני ערכאה שלישית, וכי כל מקרה יידון לגופו ועל-פי נסיבותיו (ראו: בש"פ 2472/16 זיתוני נ' מדינת ישראל (3.4.2016) (להלן: עניין זיתוני); בש"פ 3670/17 אהרון נ' מדינת ישראל (7.6.2017); בש"פ 6228/17 שמואל נ' מדינת ישראל (14.8.2017)). די באמור לעיל כדי לדחות את הבקשה.

10. למעלה מן הדרוש אעיר כי לא מצאתי ממש גם ביתר טענותיו של המבקש לגופם של דברים. בית המשפט המחוזי שקל את מכלול השיקולים הרלבנטיים, ובכלל זה התייחס בהחלטתו לנסיבותיו האישיות של המבקש; הרקע למעשים; התנהגותה של המתלוננת באירוע; מסוכנותו של המבקש, ואף לתסקיר שירות המבחן ונכונותו העקרונית של המבקש להשתלב בטיפול לגמילה מסמים. לבסוף, הגיע בית המשפט המחוזי למסקנה שונה מזו של בית משפט השלום, אולם עובדה זו, כשלעצמה, אינה מצדיקה מתן רשות ערר (ראו: בש"פ 2646/16 בן פורת נ' מדינת ישראל (31.3.2016); עיינו גם: בש"פ 1200/13 אזולאי נ' מדינת ישראל (24.2.2013)).

11. כן יצוין כי גם טענותיו של המבקש ביחס להליך השיקום שהוא מתעתד להתחיל אינן יכולות להוביל, בנסיבות העניין, לשינוי מהחלטתו של בית המשפט המחוזי. ככלל, העיתוי המתאים לגמילה מסמים הוא שלב ריצויו של העונש ולא שלב המעצר. החריגים לכלל זה מותנים בקיומם של התנאים הבאים: הנאשם החל בגמילה טרם ביצוע העבירות בגין נעצר, פוטנציאל הצלחת הליך הגמילה גבוה וכן יש בהליך כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מהנאשם (בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה, סד(3) 101 (2011); בש"פ 5800/16 גברילוב נ' מדינת ישראל (8.8.2016)).

בענייננו, המבקש לא החל בהליך גמילה טרם ביצוע המעשים המיוחסים לו. כמו כן, בשלב זה ובשים לב למכלול הנסיבות, ובין היתר לחומרת המעשים ולעברו הפלילי של המבקש הכולל גם הרשעות בעבירות סמים – לא ניתן להסתפק בעצם הבעת הנכונות מצדו של המבקש להשתלב בטיפול כדי לקבוע קביעות ביחס לפוטנציאל הצלחת הטיפול, או ליכולתו של הטיפול ליתן מענה למסוכנות הנשקפת מהמבקש.

12. בשים לב למכלול השיקולים, מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו יכול להלום את חומרת הסיכון העולה מן

המבקש נכון לעת זו, ואף לא מתקיימים בעניינו "טעמים מיוחדים", המצדיקים מעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור, וכפי שנדרש בהתאם לסעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים. בנסיבות אלה לא מצאתי מקום להתערב במסקנה שאליה הגיע בית המשפט המחוזי, ועל כן הבקשה לרשות ערר נדחית.

ניתנה היום, ה' בשבט התשע"ח (21.1.2018).

ש ו פ ט
